TGAU

3010N10-1

DYDD GWENER, 12 IONAWR 2024 – BORE

LLENYDDIAETH GYMRAEG

UNED 1: Barddoniaeth

HAEN SYLFAENOL

1 awr 15 munud a'ch amser estynedig

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Llyfryn ateb 16 tudalen CBAC (pinc).

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du, neu eich dull arferol.

UN CWESTIWN GORFODOL ar farddoniaeth sydd ar y papur hwn.

Ni allwch ddefnyddio geiriaduron.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich ateb.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae 40 marc am y cwestiwn hwn.

Bydd trefn a chywirdeb eich ysgrifennu yn cael eu hystyried yn rhan o'r asesiad.

(Trowch y dudalen)

1. Darllenwch y DDWY gerdd ganlynol yn ofalus.
Yn y cerddi, mae'r beirdd yn sôn am eu hymateb i reolau.

CYMHARWCH y DDWY gerdd gan ddangos sut maen nhw'n DEBYG a/neu'n WAHANOL.
Dylech wneud hyn drwy:

- ysgrifennu am gynnwys y ddwy gerdd yn eich geiriau eich hun, er enghraifft:

  - Dywedwch beth yw'r stori yn y cerddi.
  - Beth sy'n debyg/wahanol yn y ddwy?
  - Beth ydy neges y ddau fardd i ni?

- edrych ar y ffordd mae'r beirdd wedi ysgrifennu'r cerddi gan chwilio am **o leiaf bedair nodwedd arddull / mesur** a dweud pam maen nhw'n effeithiol

- nodi pa UN o'r ddwy gerdd apeliodd fwyaf atoch chi gan roi rhesymau dros eich barn.

Wrth ateb, cofiwch **ddyfynnu'n briodol a chyfeirio at enghreifftiau penodol** i gefnogi'ch sylwadau. [40 marc]

(Trowch y dudalen)

Rhaid Peidio Dawnsio...

Rhaid peidio dawnsio yng Nghaerdydd
rhwng wyth a deg y bore,
mae camerâu yr Heddlu Cudd
a’r Cyngor am y gore
yn edrych mas i weld pwy sydd
yn beiddio torri’r rheol
na chaiff neb ddawnsio yng Nghaerdydd
ar stryd na pharc na heol.

Mae dawnsio wedi deg o’r gloch
yn weithred a gyfyngir
i chwarter awr mewn ’sgidiau coch
mewn mannau lle’r hebryngir
y dawnswyr iddynt foch ym moch,
heb oddef stranc na neidio,
ac erbyn un ar ddeg o’r gloch
rhaid i bob dawnsio beidio.

Ond ambell Chwefror ar ddydd Iau,
pan fydd y niwl a’r barrug
yn fwgwd am y camerâu
fel bo’r swyddogion sarrug
yn swatio’n gynnes yn eu ffau
gan ddal diodydd poethion,
mae’r stryd yn llawn o naw tan ddau
o ddawns y sodlau noethion.

EMYR LEWIS

(Trowch y dudalen)

Rheolau

Yma'n yr ysgol, rhwng naw a thri,
mae'r rheolau i bawb, ond dim i fi…

'Dim ffôn symudol yn y dosbarthiadau.'
Ond dwi'n clywed y crynu yn fy mhoced innau.

'Dim neidio'r ciw.' Ond bob amser cinio
dwi'n hwylio i'r blaen, a does neb yn cwyno.

'Dim gadael gwersi.' Ond dwi'n *sleifio yma
drwy'r holl goridorau fel *cadno yn hela.

'Siwmper las ac esgidiau du.'
Ond mae 'nillad i yn *lliwiau lu.

'Dim gweiddi allan - rheol yw rheol.'
Ond fi ydy'r gwaeddwr mwya'n yr ysgol.

'Dim anghofio gwaith cartref.' Ond yn ôl yr hanes
dwi erioed wedi rhoi llyfr i mewn i'r athrawes.

"Pam torri rheolau?" dwi'n eich clywed yn dweud.
"Achos fi ydy'r Pennaeth, ac mae hawl gen i wneud!"

NIA LLWYD

*sleifio – mynd yn dawel
*cadno – llwynog
*lliwiau lu – llawer o liwiau

DIWEDD Y PAPUR